

TERUG IN TERVELD

HANS VAN DE GLIND

Twee jonge mensen hebben de wereld gezien, maar zijn nog altijd op zoek naar hun bestemming. Actrice Marieke is zichzelf verloren in de rollen die ze speelde in theaters en in relaties. Ze gaat terug naar het huis van haar opa en oma waar ze als kind gelukkige tijden beleefde. Maatschappijleraar David is zichzelf al in zijn vroege jeugd kwijt geraakt. Hij vlucht weg van zijn angst voor intimiteit tot hij niet verder vluchten kan.

HANS VAN DE GLIND

Hans van de Glind, 1952, groeide op in Terschuur, een klein dorp in de Gelderse vallei.

Hij was onderwijzer in Scherpenzeel (Gld), in Rotterdam en in Lelystad. Hij schreef verhalen voor verschillende onderwijsuitgeverijen en publiceerde diverse boeken die lezen als reisverhalen door tijden en culturen.

Morgenland
UITGEVERIJ

ISBN 978-90-831-3344-7

9 789083 133447 >

Terug in Terveld

Hans van de Glind

‘De aarde, onze moeder,
is vervuld van grote liefde voor ons.
Als we lijden, probeert ze ons te beschermen
en ze voedt ons met haar prachtige bomen,
grasvelden en bloemen.’

Thich Nhat Hanh (1926-2022)

Verkrijgbaar in de (online) boekhandel
ISBN 9789083133447 144 blz. €15,00
Informatie: hansvandeglind@hotmail.com

'Kom! Proef me dan!' zong rode wijn. Ik keek om me heen. Ik was goddank alleen. Wie was die vrouw daar ingelijst achter glas? Goudbruine lokken vielen als flarden van een te lang gedragen sluier op de krant van gisteren. Kijk nou toch die schaar met zijn grappig open- en- dicht- klappend bekkie!

'Marieke, wat ben je mooi! Wat heb je prachtig haar!'

'Ga weg, man! Versier een ander! Ik speel niet meer mee.'

'Oh Marieke, ga niet weg, blijf bij mij.'

'Nu niet meer, Maurice, 't Is voorbij.'

'Ik kan je niet missen. Jij bent alles voor mij!'

'Daarom ging je naar bed met mijn beste vriendin.'

'We kunnen toch een open relatie...'

'Ga weg, man! Ik ben niets voor jou. Zoek een ruimdenkende vrouw!'

Ik was misselijk van Maurice, van zijn aanhoudende lofprijzingen op mijn huid en haar.

Ik was ziek van onze uitdijende groep kennissen, linkse yuppen, rechtse ballen, BN'ers die elkaar in hun dodelijk saaie shows en in hun suffe praat- en spelprogramma's uitnodigden, die elkaar na-aapten, elkaar lege lof toezwaaiden, die ondraaglijke stromen bagger miljoenen huiskamers in braakten.

Ik was doodmoe van mezelf. Mijn zoveelste relatie verbroken. Ook Maurice verdroeg ik niet langer in mijn buurt.

In vele rollen had ik mezelf gegeven. Tijdens de opleiding al en meteen daarna, meestal in kleine theaters, een paar keer voor

televisie. Ik speelde Verloren Flarden, de klassieker van Carl Jean Murray junior. Ik woonde in de karakters en de karakters woonden in mij. Ik was Cassandra, vrijde met Apollo, voorspelde de ondergang van Troje, schreeuwde toen Odysseus er binnendrong. Ik was Maria Magdalena, huilde bittere tranen om de dood van mijn geliefde. Ik was Clara van Assisi, werd non naast Franciscus in eenvoud en in armoede, vroom en zwoel in eindeloos blauw en groen decor. Ik was freule, madam, heks, spionne, koningin, hoer, vluchteling.

Nee! Niet langer zou ik meedoen, nooit meer ondergaan in levens van anderen. Ik wilde geen camera op mij gericht, geen podium, geen spotlights, geen medespelers en zeker geen partner. Ik wilde alleen zijn, eindeloos, tijdloos, eenzaam.

Hier in de Gelderse Vallei, in dit stille huis van opa Marinus en opoe Hanna, wilde ik mezelf terugvinden. Hier was ik echt. Ja, toch?

Voor de spiegel kende ik mijn rol:

‘Toe maar Sint Franciscus!’

‘Weet je het zeker, Clara van Assisi, wil je non worden, rein en zuiver?’

‘Toe maar, knip maar, scheer maar, stuur broeder Armoede asjeblijft door. Laat zuster Eenvoud komen.’

Ik grijnsde naar die vreemde vrouw in de spiegel. Ik trok korte plukken haar met mijn linkerhand boven mijn hoofd, naast mijn slapen of naast mijn oren. Met de schaar in mijn rechterhand knipte ik de laatste goudbruine lokken vlak boven mijn hoofd af. Geamuseerd streek ik over mijn borstelige jongenskop, knikte naar dat nieuwe gezicht, keek in de grote donkerbruine, vragende ogen. Ik legde de schaar op tafel.

‘Kom! Proef me dan,’ zong rode wijn zijn stille refrein. Ik stond op, schonk nog eens in. Chateau Neuf du Pape. 1968. Jaar van revolutie. Jaar van Flower Power. Hoe kon opa die zo lang bewaren? Zuinig was hij nooit geweest. Ik dronk met kleine slokjes, likte langs mijn lippen.

Ik ging weer aan tafel voor de spiegel zitten, pakte de tondeuse uit de lade van mijn robuuste eikenhouten tafel. Als een mini gazonmaaier scheerde de tondeuse over mijn hoofd,

Ik zwaaide naar de kale vrouw tegenover mij: Bleek, grijnzend, donkere ogen, zwarte wenkbrauwen, lange zwarte wimpers, gebogen slanke neus, volle lippen, witte tanden, bijna regelmatig. Ik streek met beide handen over mijn hoofd. Glad. Koel. De tondeuse legde ik terug in de la, zag de flonkering van de kleine zilveren diadeem van mijn moeder, zag haar weer voor me met de zilveren vlinder hoog op haar voorhoofd en de tere ketting met parels in haar haar. 'Nee, mama, ik heb geen haar meer voor jouw diadeem en er komt geen bruiloft, geen bruidegom voor mij.' Ik deed de la dicht en het licht boven de spiegel uit.

'Vaarwel actrice!'

Zacht licht viel door de kleine ruiten, toverde rechthoekige lichte vlakken op de tafel, zette de vaas met wilde bloemen in dromerige gloed. Ik draaide de koperen klink van het venster om en duwde het raam open. Fris streefde de wind mijn hoofd. Schaduwen bewogen op struiken en bloemen van de verwilderde tuin. Ik staarde naar de volle maan, snoof de geur van voorjaar, zag gezichten in de twee hoge bomen bij de schuur met hun vele wuivende armen: Twee mooie gerimpelde koppen, één van opa, één van opoe. Sinds ik bij hen wegging, was ik overal geweest. Nooit mezelf. Alles gespeeld. Alles theater. Braaf aan modewensen voldaan. Nergens thuis. Verwend. Verloren. Opgejaagd. Uitgereisd. Uitgewoond. Neergestreken, zeg maar gevallen, in de kleine boerderij van opa en opoe. Ik zwaaide naar hun lieve gezichten in de bomen. 'Dag opa, dag opoe, welterusten' Ik sloot het venster.

Ik kon niet slapen. 'Fuck Maurice! Fuck plumpuddingfiguren! Gaan jullie asjeblijft lekker relaxen op Hawaï! Ga mondain doen in Cannes, doe nog een roadtrip door Bolivia, vreet je vol van je barbecue in je grijze grafstenen tuin, rij langs gevaarlijke wegen, koop

nog een nieuwe BMW, leef de wereld naar de kloten. Slijm elkaar beroemd! Maar blijf uit mijn gedachten. Rot op!

Ik schudde het warme dekbed van me af, stond op, schoof de zware gordijnen opzij.

‘Welkom, Marieke,’ zei Nieuwe Dag: ‘Welkom thuis!’

‘Wat moet ik met jou, Nieuwe Dag?’ snauwde ik.

De zon kwam op achter de boomgaard. Mijn eigen appelboom stond er nog, meteen achter de balk over de sloot. Een dikke zijtak nog geen twee meter van de grond. Zijn schaduwtakken kwamen over de sloot, over de bedden rulle grond en aangeharkte paadjes van de wachtende moestuin. Takken als armen die naar mijn huis reikten.

Onder de douche masseerde Warm Water mijn hoofd. Ik was er dus nog. Ik was nog heel, misschien. Ik droogde me voor de wastafel, lachte naar de kale vrouw met de grote vragende ogen in de spiegel.

Ze lachte terug naar mij.

Ergens fluisterde opoe Hanna: ‘Lieve kind, wat heb je met je haar gedaan?’

‘Jij bent dood, opoe. En opa ook. Hartstikke dood.’

‘Dat dacht je maar,’ zei opoe Hanna met dat pittig gekruide lachje van haar.

‘Welles! Zeker zijn jullie dood. Ik was op jullie begrafenis. Ik heb jullie huis geërfd.’

Voorzichtig zalfde ik zonnebrandolie op mijn hoofd, op mijn bleke gezicht.

In de kleine witgekalkte woonkeuken belegde ik mijn grof volkoren brood met jonge kaas, zette groene citroenthee, waste een geelrode Jonathan Gold appel onder de kraan.

Door het open luikje boven het venster klonk het drukke geklets van huismussen, het hoge snelle fluiten van mezen, de wondere zang van merels en een hoge eenzame roep van verlangen.

....

Ik parkeerde mijn rode Renault Kangoo op de brede oprit schuin voor het witte huis, nr. 111, aan de Steenweg naar Wouderdaal. Een vriendelijk vrijstaand huis aan de rand van Lichtervoort. Een huis met een rood puntdak en met een klein Zwitsers balkon aan de voorgevel. Aan de overkant van de weg zweefden kraaien en duiven boven roodbonte koeien in een bloemrijk weiland. Achter de bonte wei, half verscholen tussen hoge eiken die al begonnen te verkleuren, stond een Veluwse boerderij met een zwart geverfde schuur. Rechts van de wei liep een brede zandweg, geflankeerd door een strook gras, een betonnen fietspad en een slootje, met een wijde bocht het bos in. Links van de wei ging de Steenweg langs een perceel coniferen en kerstbomen, vrijstaande huizen, hotel-restaurant Voermans Welvaren en in de bocht kasteel Sparrendael. Meteen daarachter wist ik de gebouwen van het Augustinus College. Ik kon er van hier lopend naar toe.

Door de voor- en zijtuin van Steenweg 111 slingerde een houtsnipperpaadje tussen rijk gevarieerde bloemenborders. Zonnebloemen torenden boven herfstasters, bloeiende klimop krom langs Gouden Regen en Golden Delicious omhoog. IJverige bijen en vrolijke vlinders dansten. Tussen de ramen van beneden en bovenverdieping, rechts van het balkon, omringden geraniums en fuchsia's een sierlijk geschreven huisnaam. "Vive la Vie" stond er in zwarte klassieke letters op een houten bord.

Op het brede grindpad rechts van het huis stond een man, een breedgerande bruine hoed met een blauwe duivenveer op zijn hoofd te lachen. IJverig prikte hij roodgroene appeltjes van de grond aan

een puntstok. Hij zwiepte die tegen de voorgevel van het buurhuis. Voor het open venster stond een vrouw met wilde grijze haren te schateren. 'Mis. Weer mis' riep ze. Door het open venster schudde ze bonte dekens uit. Raketings vloog het volgende appeltje langs haar blozende gezicht de kamer in.

'Ha ha, raak,' riep de oude, krasse appelgooier.

'Tien punten,' riep de vrouw: 'Hee... Volgens mij heb je visite.'

De appelgooier draaide zich om: 'Hoi, jij zal David Ruigland zijn! Ik ben De Fluiter! Buurvrouw Van de Kemp staat daar op goal.' Ik keek in blauwe ogen die ver zagen, ogen die vertelden: Je bent welkom! De appelgooier bood me zijn puntstok aan, wees naar de valappeltjes onder de boom en naar buurvrouw Van de Kemp in het open venster. Hij zei: 'Ook eens proberen?'

De Fluiter liet me kamer, douche en toilet op de eerste verdieping zien. Gelukkig was mijn kamer aan de voorkant die met het Zwitserse balkon en met dat prachtige uitzicht op bos, weiland, boerderij en kasteel. Op het balkon kon je goed met zijn tweeën zitten. Aan de houten balustrade bloeiden rode geraniums en witte muur uitbundig.

'Driehonderd euro per maand, met gebruik van keuken en tuin,' zei de Fluiter.

'Dat is te weinig, laten we er vijfhonderd euro van maken,' stelde ik voor.

'Vierhonderd euro dan, anders krijg jij je geld misschien niet op. Het lukt mij nondeju ook nooit.'

'Heeft u verder nog voorwaarden of moet ik iets ondertekenen of zo?'

'Helemaal niet, als je de boel maar niet in de fik steekt... Koffie?'

In de keuken voor het raam was een breed granieten aanrecht, met pomp en kraan boven een diepe gootsteen. 'Pompwater zo uit de bron, David. Plus warm of koud kraanwater! Proef het verschil maar!'

Op een lage buffetkast stonden ronde glazen stolpen, zo groot als emmers, met dikke kurken erop. Gevuld met donkerrode wijn. Ik rook vruchten en bloesems. 'Ik maak mijn eigen wijn, kom maar een keer proeven. Deze kersenwijnen zijn volgende maand klaar. In de kelder heb ik flessen druivenwijn en appelcider van vorig jaar.'

Aan de hoge tafel in de achterkamer serveerde De Fluitser pittige koffie in een kleine mok en zelf gebakken appeltaart met geklopte slagroom.

Op het Delftsblauwe tafelzeil lag een kruiswoordpuzzelboek, dagblad Trouw, een stapeltje bladmuziek, een schuiftrumpet, notitieboekjes en andere spullen. De wanden leken op die van een agrarisch museum. Er hing een hooivork, een hooihark, een zeis, een dorsvlegel, een sikkel, een eg en reproducties van schilderijen uit vervlogen jaren, ploegen, zaaien, maaien, oogsten, hooiwagens, korenschoven, alles van voor de mechanisatie van de landbouw.

Op een kleine tafel naast een zwarte piano stond de foto van een vrouw met grote vriendelijke ogen. Licht uit een graflantaarntje streelde haar mild gezicht.

'Janny, mijn vrouw...' De Fluitser slikte, roerde in zijn koffie. 'Potje biljarten?'

We liepen naar de voorkamer, voorbij de grote openstaande schuifdeuren.

'Simpel zat,' zei De Fluitser: 'Met een witte bal de andere witte en de rode raken. Direct of via de band. Kijk maar!'

Ik had het naar mijn zin bij het tikken van keu en ballen, het tikken van de klok, de vrolijke ernst waarmee De Fluitser speelde. Dat eerste potje verloor ik met eenentwintig tegen elf.'

Later hoorde ik van de buurvrouw dat Janny de Fluitser - Van Scherpenzeel twee jaar in de voorkamer gelegen heeft: 'Je weet wel, op zo'n verstelbaar bed. De Fluitser verzorgde haar, samen met hun twee kinderen, met de wijkverpleging en met de burens.'

Janny zat in het begin van haar ziekte nog vaak rechtop. Ze keek graag naar buiten. Heel lang nog zwaaide ze naar bekenden die voorbijkwamen.

De Fluiters hing de Gouden Regen vol met vetbollen. Ze hield van vogels. Ze hield van het uitzicht. Tot het niet meer ging, tot de gordijnen dicht bleven.

Na haar begrafenis hield De Fluiters het niet uit in de stille leegte van zijn voorkamer.

Hij wilde geen bankstel meer. 'Ik ga daar niet meer op mijn luie kont zitten,' zei hij. Hij kocht een echt biljart, uit "Voermans Welvaren", toen ze daar overgingen op een pooltafel.'

De laatste twee weken van de zomervakantie werkte ik boven 'de biljartkamer' voor mijn open raam van huize Vive la Vie aan mijn lessen Maatschappijleer en Burgerschap.

Na het middaguur kwam de voorgevel van het huis met zijn lange blauwewegenranken, zijn rode geraniums, geritsel en gezang van merels, mussen, mezen gelukkig in de schaduw, bleef het lekker koel.

Ik bekeek exameneisen, de methodes, maakte samenvattingen van de leerstof, schreef discussievragen en lesvormen. Ik maakte powerpoints over de eerste onderwerpen: Emigratie en Klimaatverandering. Ik nam me heilig voor dat mijn input per les hooguit twintig minuten zou zijn, zodat er elke les tijd is voor de leerlingen, voor hun mening, voor hun verhaal, voor hun plek.

Het Augustinuscollege keek ernstig en streng uit haar ramen. Ik ging brede trappen op, door de poort naar binnen, leerde collega's kennen en richtte mijn lokaal in.

Ik hing posters op aan de achterwand. Van Solidaridad een Mayapriester die de aarde zegent bij opkomende zon, de blauwe vlag van de Verenigde Naties met de aarde veilig in olijtak-armen, de vlammeende kaars gewikkeld in prikkeldraad van Amnesty International, een Greenpeaceposter met afbeeldingen van bomen, mensen en dieren in het groen.

